

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M. Adriaansens
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 15 juni 2022

betreft Versterken positie van de consument voor de groene transitie

ons kenmerk 171467U

Geachte mevrouw Adriaansens,

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van de Europese Commissie tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EG wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken,¹ alsmede het bijbehorende BNC-fiche.² De leden van de fracties **VVD**, **GroenLinks** en **PvdD** hebben naar aanleiding hiervan enkele vragen en opmerkingen. De leden van de fractie van de PvdD sluit zich tevens aan bij de vragen van de leden van de fractie van GroenLinks.

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie zijn het er mee eens dat de consument beter geïnformeerd moet worden ten aanzien van de duurzaamheid van een product, dat hij inzicht moet hebben in de repareerbaarheid van een product en dat er wat gedaan moet worden aan de zogenaamde 'greenwashing'. Wat dat betreft steunen deze leden de voorstellen van de Europese Commissie alsmede de appreciatie van de regering.

In het actieplan Circulariteit wordt aangegeven dat 80% van de milieueffecten van een product worden bepaald in de ontwerpfase. Dat suggereert, volgens deze leden, dat het verstandiger is om aan het begin van het proces te beginnen (design) en niet zozeer aan het eind (de aanschaf). Bent u het met de leden van de VVD-fractie eens? Zo niet, dan ontvangen deze leden hierover graag een toelichting.

De leden van de VVD-fractie vragen of de consument daadwerkelijk 'in the lead' is en of betere informatie dit zou kunnen bereiken. Gezien de urgentie op dit onderwerp lijkt het deze leden logischer

---

¹ COM(2022)143.

² Kamerstukken I, 2021/22, 36114, A.

datum 15 juni 2022

ons kenmerk 171467U

blad 2

naar producenten en verkopers te kijken. Deelt u deze opvatting? Zo niet, dan ontvangen zij op dit punt graag een toelichting.

Het transparant maken voor de consument van duurzaamheidsaspecten is goed, maar het stellen van minimumeisen aan duurzaamheidsaspecten van producten is beter, aldus de leden van de VVD-fractie. Hoe wilt u, zo vragen deze leden, dit laatste proces gaan versnellen?

Betekent het introduceren van een reparbaarheidsscore dat er ook minimale scores worden geïntroduceerd? Indien dit het geval is, betekent dit dan dat een product onder een bepaalde score niet mag worden verkocht? Deze leden verzoeken u de Kamer hierover te informeren.

De leden van de VVD-fractie vernemen graag hoe u er op toe gaat zien dat door het reparbaar maken van producten er geen afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit van het product. Producenten kunnen dit gaan zien als een nieuw verdienmodel. Hoe kijkt u hier tegenaan?

Andere instrumenten die kunnen worden overwogen om de circulariteit te versnellen zijn volgens deze leden: een verlenging van de verplichte garantietermijnen en een versoepeling van voorwaarden; het introduceren van 'statiegeld' op meerdere producten (elektronica, computers e.d.) alsmede toebehoren (lampen, batterijen e.d.) en op overige producten waar zeldzame metalen inzitten. De leden van de VVD-fractie vernemen graag wat andere instrumenten zijn die worden overwogen om de circulariteit te versnellen.

De leden van de VVD-fractie hebben tot slot enkele vragen en opmerkingen met betrekking tot de keurmerken. Bent u het met deze leden eens dat het certificeren van het *sourcing*- en productieproces een te overwegen optie moet zijn voor certificering? Zo hoeft niet elk product (of variant) individueel gecertificeerd te worden. Bedrijven kunnen zich dan als geheel laten certificeren wat efficiënter zal zijn. Hoe kijkt u hier tegenaan?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

De leden van de fractie van GroenLinks hebben met interesse kennisgenomen van het voorstel van de Europese Commissie en het gerelateerde BNC-fiche. Zij zijn blij om te lezen dat het kabinet de doelstellingen van het voorstel onderschrijft. Mede hierom hebben zij nog een aantal vragen.

De leden van de fractie van GroenLinks zijn het met het kabinet eens dat als gevolg van het voorstel de hoeveelheid keurmerken en logo's die (vermeend) gerelateerd zijn aan de duurzaamheid van het product in kwestie significant zal afnemen. Ook onderschrijven deze leden het belang van een goede toegankelijkheid van informatie over de eisen die aan certificering ten grondslag liggen. Tot verbazing van deze leden komt het kabinet tot de slotsom dat het vooruitlopend op een definitief standpunt het gesprek zal aangaan met verschillende belangenorganisaties en dat wordt getwijfeld aan de noodzaak van dit aspect van het voorstel. Waarom ontvangt het kabinet dit aspect van het voorstel niet met open armen? Bent u het met deze leden eens dat keurmerken en logo's die consumenten kunnen misleiden over de duurzaamheid van een product met wortel en tak moeten worden uitgeroeid om de klimaatambities van dit kabinet te kunnen waarmaken? Welke argumenten ziet u om dit aspect van het voorstel niet volledig te steunen? Op welk standpunt ten aanzien van dit aspect van het voorstel sorteert u voor? Met welke belangenorganisaties is het kabinet voornemens om in de aanloop naar de

datum 15 juni 2022

ons kenmerk 171467U

blad 3

vaststelling van een definitief standpunt van gedachten te wisselen?

Welke waarborgen heeft u dat de toezichthouder Autoriteit Consument en Markt, waarin het kabinet veel vertrouwen stelt, naar behoren handhaaft op het terrein van (misleidende) duurzaamheidsclaims? Welke middelen stelt u hiervoor beschikbaar en hoeveel fte's? Heeft u een stok achter de deur indien blijkt dat de Autoriteit Consument en Markt niet naar behoren handhaaft? Welke (mogelijke) nadelen ziet het kabinet aan het uitbannen van duurzaamheidskeurmerken die niet door derde partijen zijn geverifieerd in relatie tot het behalen van de klimaatdoelen?

Het kabinet wijst er, volgens de leden van de fractie van GroenLinks, terecht op dat ook valide certificering an sich geen garantie biedt voor goede resultaten op het gebied van duurzaamheid, vanwege de mogelijkheid dat aan deze categorisering slechts lage eisen worden verbonden. Hoe gaat u zich ervoor inspanssen dat dit niet het geval zal zijn? De leden van de fractie van GroenLinks vernemen graag wat u ziet als geschikte eisen aan categorisering die strekken tot een 'aanzienlijke' verbetering op het gebied van duurzaamheid?

Tot slot vragen de leden van de fractie van GroenLinks hoe het kabinet, dat het tegengaan van 'greenwashing' erkent als een legitieme beleidsdoelstelling, aankijkt tegen het eigen besluit om de groene EU taxonomie - en in het bijzonder the Taxonomy Complementary Climate Delegated Act - te steunen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdD-fractie

Maximale circulariteit wordt bereikt in de tweedehandsmarkt, bijvoorbeeld voor huishoudelijke producten, meubels en kleding. Overwegen de Europese Commissie en u om de belasting toegevoegde waarde (btw) en eventuele invoerrechten op deze producten geheel af te schaffen? De leden van de PvdD-fractie ontvangen graag een toelichting.

De consumptie van dierlijk eiwit is een van de grootste bedreigingen voor het klimaat, aldus de leden van de PvdD-fractie. Ook stellen zij dat het verminderen van de vleesconsumptie een grote bijdrage zou leveren aan het tegengaan van voedselschaarste en honger. Wordt het niet tijd, zo vragen deze leden, om de reductie van vlees- en zuivelconsumptie de hoogste prioriteit te geven in het beleid? Weet u of de Europese Commissie bereid is om het concept "Carnivoor? Geef het door!" in te voeren in haar organisaties?

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 1 juli 2022.

Hoogachtend,

L.P. van der Linden

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

datum 15 juni 2022

ons kenmerk 171467U

blad 4

H.J. Meijer

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving